53e jaar. — Nr 12. — EERSTE BLAD. — Zaterdag, 27 Jnauari 1906.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen,

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

DE POSTRIJDER DER PROVINCIE LIMBURG verschijnt wekelijks drie maal : 's dinsdags en 's donderdags in een DUBBEL BLAD ; 's zaterdags in TWEE DUBBELE BLADEN groot formaat.

De prijs, drie maal per week, is zes franken ; tweemaal vijf franken ; 's zaterdags alleen vier franken.

Hij geeft wekelijks twee boeiende mengelwerken.

Het is het grootste en bijgevolg het voordeeligste blad der provincie.

TONGEREN, DEN 27 JANUARI 1906.

VAN ALLES WAT.

« Met de aanstaande kiezingen, » zoo peepen en schrijven de liberalen en socialisten, « werpen wij het katholiek bestuur nver. » Ja zij gaan zoo ver in hunne eweringen, alsof dat al eene uitgemaakte arke ware.

Meenen zij nu wat ze schrijven, of en ze het enkel uit krijgslist om amenk hoop en moed aan het katholiek leger benemen ? Het sterkste leger toch, dat n moed heeft verloren, is ten ondergang doemd.

Wat er ook van zij, laten we eens igaan of de katholieke regeering niets iders meer te doen heeft dan haar pakje maken, om hare plaats af te staan aan n ministerie van mannen, die enkel in ne zaak met elkander overeenkomen : n godsdienst haat, en in het overige de eest uiteenloopende wegen volgen.

* * *

M. Nic. Goblet, voorzitter der katholieke vereeniging van het arrondissement uik, heeft ernstig en grondig onderzocht at waarheid in de liberale bewering gt opgesloten. Hij steunt alleen op de jfers en staat dus op een vast en zeker andpunt.

Om de regeering te doen vallen, moeten t zetels verplaatst worden van rechts aar links, dit wil zeggen, dat 11 van de 5 arrondissementen, waar kiezing zal ijn, de katholieken een zetel doen verezen.

Zal dat gaan ?

1° Het zal zeker niet gaan, en dat geven e liberalen toe, in 4 arrondissementen : Brussel, Brugge, Aarlen-Bastenaken-Marche, en Neufchâteau-Virton.

2° En in de elf overige ?

In Antwerpen. Volgens de laatste kiezingen kwamen daar — om één zetel te winnen — te kort : de liberalen 3055 stemmen, de socialisten 3309, de daenisten 3569. De hoop van daar bij te winnen is gelijk aan 't licht van een verkolend nachtpijltje.

Te Mechelen. Om de laatste verdeeling te veranderen, ontbraken de liberalen 3826 stemmen en de socialisten 7464. Zelfs als zij zich bijeen slaan, bekomen zij nog maar één zetel, met een tekort van 5161 stemmen.

Te Turnhout moeten de liberalen 3826 stemmen bijwinnen om tot een zetel te komen.

Te Leuven. Willen ze daar de katholieken een zetel afnemen, dan moeten de socialisten 9661 stemmen bijwinnen, de liberalen 4681.

Zelfs als zij zich vereenigen, staan 42091 katholieke stemmen tegen 26056 liberale en socialistische

Bijgevolg daar zal niets veranderd worden.

Te Nijvel hebben de liberalen 11000 en de socialisten 5600 stemmen meer noodig. Nog zoo min niet.

Te Kortrijk bestaat er mogelijkheid, geen zekerheid, dat de rechterzijde een zetel verlieze, als gansch het anti-regeeringsboeltje zich samenslaat en als de kiezers naar hunne hoofdmannen luisteren. Doch die dubbele eendracht schijnt een zeepbel te zijn geweest, die reeds uiteengespat is.

Te Veurne moeten de liberalen, om een tweeden zetel bij te winnen, 5000 stemmen meer krijgen. Een bagatel zooals ge ziet.

Te Roeselaere 4100. Die hoeven ze maar te nemen, gelijk de kat de brandende braadworst.

Te Yperen krijgen de katholieken 26000 stemmen tegen de liberalen 11000. Daar ligt voor deze laatsten de Kaap der Goede Hoop nog braaf ver.

Enkel in de arrondissementen Dinant, Philippeville en Namen is de toestand twijfelachtig. Onze tegenstrevers kwamen daar slechts 63 en 51 stemmen te kort.

* * *

Wat moeten wij hieruit besluiten ?

Dat de Katholieke regeering nog vast staat in het land. Twee of drie zetels kunnen ons ontnomen worden ; maar gegronde hoop bestaat, dat we in Brussel één zetel bijwinnen.

Wat er ook gebeure, de parlementaire meerderheid zal katholiek blijven, zoowel in de Kamer der Volksvertegenwoordigers, als in den Senaat.

Neen ! zeker neen ! Onze tegenstrevers kunnen in de aanstaande kiezingen het katholiek gouvernement niet doen vallen

* * *

Ontwaking. — Ja, de liberale partij ontwaakt : dat staat te lezen in al de liberale gazetten.

Maar is het wonder ? Zij kreeg in de gedeeltelijke gemeentekiezingen eene klopping te Knokke, idem te Chimay, idem te Morlanwelz, idem te Eghezée, idem te Sart-Bernard en idem te Verville.

Wie na dit alles nog niet ontwaakte, zou wel kikdood moeten zijn.

* * *

De liberale meerderheid van het Stadhuis in Thienen, wilde aan de kinderen in de liberale gemeenteschool alleen soep uitdeelen.

Dit besluit werd aangeklaagd en verbroken omdat ALLE schoolkinderen aan die soep niet mochten deelnemen : De katholieke schoolkinderen hebben toch zooveel recht als de liberale, en het geld der gemeentekas komt zoowel uit de zakken der katholieken als uit die der liberalen.

M. Woeste heeft dan ook een wetsvoorstel ingediend, om de onpartijdige uitdeeling van schoolsoep te bekomen, en dat, om de liberale broodrooverij in zekere Steden te beletten.

Nu schrijven de liberale bladen, dat M. Woeste, een wetsontwerp heeft ingediend om het uitdeelen te beletten van schoolsoep in de gemeenteschool.

Men kan niet erger de waarheid den nek omwringen. Nu, men weet het, voor de liberalen, zijn in politiek alle middelen goed, als ze maar lukken, meenen ze.

Voor de « Kleine Burgerij. »

Door de zorgen van het *Secretariaat der maatschappelijke en godsdienstige Werken van Limburg* werd er Vrijdag, 19 dezer, om 3 uren namiddag eene belangrijke vergadering gehouden in de « Métropole ».

De heer *Hector Lambrechts*, afdeelingsoverste van het Ministerie van Nijverheid en Arbeid, gaf er eene voordracht over de middelen tot verbetering van den toestand der *kleine burgerij*. De zaal was bezet door een goed getal uitgenoodigden uit alle gewesten der provincie.

De vergadering was voorgezeten door den Eerw. heer *Delvoie*, schrijver van het Secretariaat, daar de heer *Cl. Cartuyvels*, volksvertegenwoordiger, door de Kamerzitting belet, moest vervangen worden.

De dd. Voorzitter stelt den voordrachtgever aan de vergadering voor, en geeft hem het woord. Men hoort terstond dat de heer *Lambrechts* zijn onderwerp in den grond bezit. Heel eenvoudig begint hij ons te onderhouden over den hedendaagschen toestand der kleine burgerij. Iedereen is het eens dat de toestand der Burgersklas belangstelling waardig is, en dat er iets moet gedaan worden voor hare opbeuring. Doch niet allen komen overeen in het aanduiden der middels om dat doel te bereiken.

Laat ons den waren toestand eerst beschouwen. Gelijk alles rond ons verandering ondergaat, in de natuur en bij de menschen, zoo ook is het niet te betwisten dat in de Maatschappij groote veranderingen gebeurd zijn ter oorzake der uitvindingen welke sedert eene eeuw de wereld op nieuwe wegen hebben geworpen. Al de klassen der samenleving hebben den invloed dezer veranderingen gevoeld, en de kleine burgerij heeft er ook niet aan ontsnapt. De manier van handeldrijven, van werken en voortbrengen — alles is verschillend van hetgeen het eertijds was. Daarom is het klaar dat men op de hoogte moet blijven en van de hedendaagsche omstandigheden rekening houden, wil men het voortbestaan der kleine burgerij, haren bloei en vooruitgang verzekeren. De kleinhandel, de ambachten en steden staan voornamelijk tegenover 1° de macht der groote inrichtingen, — 2° zij zijn niet op de hoogte van den vooruitgang, — 3° zij beschikken over geene kapitalen Wat staat er dus te doen ? Drie zaken : *vereeniging, onderwijs en crediet bekomen*. De gansche oplossing van het vraagstuk der kleine burgerij ligt in deze drie vereischten. Wil men goed werk doen, dan moet men *vakvereenigingen* inrichten waarin de handelaars en kleine patronen zich onderling steunen en aanmoedigen ; dan ook moet men het *vakonderwijs* verspreiden om ze op de hoogte van den vooruitgang te brengen ; dan eindelijk moet men zorgen dat er credietinrichtingen tot stand komen welke hun de noodige geldmiddelen verschaffen. Dat is het werk dat te verrichten valt en, om er in te gelukken, moet men beginnen met deze nieuwe gedachten te verspreiden om de oude ingeworteld vooroordeelen waarvan de kleine burgerij het slachtoffer is te doen verdwijnen. Hiertoe moet iedereen het zijne bijdragen.

Om te eindigen drukt de spreker zijn spijt uit dat hem de tijd te kort schi t om zijn onderwerp verder te ontwikkelen, doch hij stelt zich gansch ter beschikking van het secretariaat om in 't vervolg bij gelegenheid nieuwe voordrachten te geven.

De Eerw. Heer *Delvoie* bedankt den spreker en brengt, ter kennis der aanwezigen dat het studiecomiteit beslist heeft zich tot de drukpers te wenden om haar te verzoeken het vraagstuk der « Kleine Burgerij » volgens een gegeven programma te behandelen. In de bespreking die volgt vernemen wij dat de houtbewerkers, de bakkers en de schoenmakers van St-Truiden, Hasselt en Tongeren binnenkort praktische lessen zullen ontvangen waarin de ambachtslieden zullen kennis maken met de nieuwe machienen en op de hoogte zullen gesteld worden der hedendaagsche voortbrengingsmethoden.

GEMEENTERAAD
VAN TONGEREN.

Zitting van zaterdag 20 Januari 1905.

Tegenwoordig : MM. Meyers, burgemeester, Delvigne en Modave, schepenen ; Deckers, Jacques, Schaetzen, Van Ormelingen en Voncken, leden.

Het proces-verbaal der vorige zitting wordt gelezen en goedgekeurd.

M. de Burgemeester doet aan den raad verschillende mededeelingen.

Het Landbouw Comice van Tongeren, heeft besloten, in den loop van 1906, eene tentoonstelling in onze stad te houden. Het vraagt eene toelage aan den raad om de kosten dezer tentoonstelling te helpen dekken.

Tot eene volgende zitting verzonden.

Kosteloos onderwijs. — Vaststelling van het getal leerlingen voor 1905-1906.— Tusschenkomst van het Weldadigheidsbureel.

Het getal leerlingen die recht hebben op kosteloos onderwijs, is vastgesteld op 345 jongens en 190 meisjes. Het Weldadigheidsbureel zal in de kosten van onderwijs der behoeftigen tusschen komen voor eene som van fr. 4260.

Koninklijk Atheneum. — Begrooting voor 1906.

De raad geeft een gunstig advies over deze begrooting, die, in ontvangsten en uitgaven, sluit met de som van fr. 74165,45.

Stadhuis. — Perroen. — Heropbouwing. — Cahier van lasten. — Bestek en plan.

Het bestek der werken uit te voeren aan het Perroen, bedraagt de som van fr. 3890.14.

M. de Burgemeester zegt dat de aan 't Perroen uit te voeren werken dringend zijn. Het meerendeel der steenen van het Perroen zijn gebersten. Het Perroen kan niet meer gerepareerd worden ; de heropbouwing is noodzakelijk.

Na eenige opmerkingen van M. Schaetzen, keurt de raad het lastcohier, plan en bestek van dit werk goed.

Vraag van pensioen van M. Van 't Hof. — Gunstig advies.

Weldadigheidsbureel.—Begrooting van 1906.

De begrooting is onderzocht geworden in commissie. Zij sluit met een overschot van fr. 10930.

De raad geeft een gunstig advies over deze begrooting.

Fabriek van O. L. V. Kerk. — Vraag om voor het gerecht te dagen. — Gunstig advies.

Burgerlijke Godshuizen. — Rekening van 1904. — Begrooting van 1905.

Id.—Verpachting van goederen. — Akten. — Cahieren van lasten.

Id. — Aflegging eener rent.

Id. Verkoop van slaghout. — Akt.

De raad geeft een gunstig advies over deze verschillende punten.

Kerk van den H. Joannes-Baptista — Rekening van 1904.

Id. — Begrooting van 1906.

Gunstig advies.

Aanmoediging der letter- en tooneelkunst. — Vertooning van geprimeerde stukken. — Kontrool. — Afgevaardigden. — Voorstelling van candidaten.

M. de Burgemeester noodigt de twee tooneelmaatschappijen der stad uit, elk eene lijst van twee candidaten aan te bieden. Het Gouvernement zal eenen afgevaardigde uit elke lijst benoemen.

Teekenschool — Commissie van toezicht. — Vervanging van een lid. — Benoeming.

De raad benoemt M. J. Grootaers.

Verlenging van Vroenhoven tot aan de Nederlandsche grens van den tram Tongeren-Lanaeken.

M. Schaetzen zegt dat de lijn Tongeren-Lanaeken de stad veel profijt aanbrengt. Dit zal ook het geval zijn met de verlenging die de betrekkingen tusschen Tongeren en Maestricht zal vergemakkelijken.

Na eenige opmerkingen vanwege MM. den Burgemeester, Van Ormelingen, Deckers en Voncken, keurt de raad deze verlenging goed. De stad Tongeren zal uit dien hoofde jaarlijks fr. 1100 betalen.

M. Deckers onthoudt zich.

Gedeeltelijke afbraak en heropbouwing van het huis bewoond door den Bestwerder van het Slachthuis.— Cahier van lasten, plan en bestek.

M. Modave maakt verslag. Hij geeft kennis aan den raad van het cahier van lasten, plan en bestek.

Het bestek dezer werken bedraagt de som van 4418.68 fr.

De raad beslist deze werken te laten uitvoeren en keurt het plan, bestek en lastcohier goed.

Doorgang onder den wal aan den Schuttersgang.

M. de Burgemeester legt de kwestie uit.

In commissie, heeft M. Schaetzen een ontwerp van beraadslaging in dezen zin neergelegd. Deze doorgang zal de betrekkingen van het midden der stad zeer vergemakkelijken met de statie van den Buurtspoorweg, de woningen die er nevens gebouwd zijn en de Riedyck. De ontworpen doorgang zou drie meters breed zijn ; hij zou beginnen op het einde van den Schuttersgang en ophouden aan de andere zijde van den wal.

M. de Burgemeester zegt dat, wat hem betreft, hij tegenstrever is van het ontwerp. Hij begrijpt er de noodzakelijkheid niet van. Gezien de ligging van den Schuttersgang en van den boulevard, meent hij dat het ontwerp onuitvoerbaar is, zonder verschillende boomen van den wal te doen verdwijnen. Hij houdt aan het behoud dezer boomen. De noodzakelijkheid van dit werk schijnt hem twijfelachtig. Acht huizen slechts, zijn gebouwd in de nabijheid der statie van den buurtspoorweg. Naar de statie van den ijzerenweg en de Maestrichterpoort is het verkeer in rechte lijn.

De uitvoering van dit werk zou voor gevolg hebben de verbetering, en misschien de plaveiing van den Schuttersgang, wat de stad tot groote onkosten zou dwingen. Dit werk zou de wal verknoeien, en de afwerping zou misschien het gevolg er van zijn.

M. de Burgemeester maakt zijne voorbehoudingen, zelfs voor het ter studie leggen van dit werk.

M. Schaetzen zegt dat hij den wal heeft zien doorboren aan den Varkensmarkt, aan de Hondstraat, aan de Clarissenstraat. Deze verschillende werken, hebben het verkeer vergemakkelijkt en goede uitslagen opgeleverd.

Door het uitvoeren van den ontworpen tunnel, zou de gansche werkliedenbevolking, die aan de andere zijde van den wal woont, het veel gemakkelijker hebben om naar de stad te komen.

M. de Burgemeester zegt dat al de tot nu toe gedane doorboringen, voor gevolg gehad hebben dat er boomen van de wallen uitgekapt werden en bijgedragen hebben tot de afbraak der wallen.

M. Schaetzen vraagt zijn ontwerp ter stemming te leggen.

M. Voncken zegt verheugd te zijn, de lezing gehoord te hebben van het vertoog der beweegredenen, van het ontwerp van M. Schaetzen. Dit is de verechtvaardiging van de afbraak der wallen. Indien wij dit ontwerp hadden ingediend, zou men ons voor Vandalen hebben uitgemaakt.

M. de Burgemeester doet opmerken dat M. Schaetzen nooit de afbraak der wallen gestemd heeft.

M. Schaetzen zegt dat hij altijd tegen de afbraak gestemd heeft.

M. Voncken zegt dat, als men het ontwerp stemt, men den Schuttersgang moet verbeteren. Hij zal het ontwerp van M. Schaetzen stemmen, omdat dit een stap is tot de afbraak van den wal.

M. de Burgemeester. — Dit werk zal misschien zijne instorting veroorzaken.

Het voorstel van M. Schaetzen wordt ter stemming gelegd. Het wordt verworpen met vier stemmen tegen vier.

Kalveren, woensdag te koop gesteld op den openbaren weg. — Verbod.

M. de Burgemeester zegt dat hij ter plaatse zich is gaan overtuigen, over den toestand, waarover de onderteekenaars van het verzoekschrift, dat over eenige weken aan den raad werd gezonden, zich beklagen. De aangehaalde feiten zijn waar. Het is noodig den verkoop van kalveren langs den openbaren weg te verbieden. De kalveren in deze voorwaarden verkocht, zijn niet onderzocht door den veearts, gelast met den dienst der fooren en markten. Andere kalveren worden verkocht bij bijzonderen. Het geldt hier de openbare gezondheid. Deze kalveren komen niet op de markt. Men zou het standgeld op de markten zelf moeten ontvangen, en niet aan de poorten der stad, zooals thans gedaan wordt.

Dit ontwerp wordt naar eene volgende zitting verzonden.

Vraag van vergoeding van M. Gérard.

De raad sluit zich aan bij het voorstel van den Bestuurraad van het Atheneum, vragende om de vergoeding, aan M. Gérard verschuldigd voor het geven des avonds der studielessen, door de leerlingen van het Atheneum te doen betalen, vermits eene kleine verhooging van hun schoolgeld, zooals gedaan wordt, sedert 1864, door de leerlingen der Middelbare school.

Hoofdkerk. — Rekening van 1904.

Id. — Begrooting van 1906.

Gunstig advies.

Weldadigheidsbureel. — Verpachting van goederen. — Akt.

Id. — Aflegging eener rent.

Id. — Vermindering van huur eener woning.

Id. — Verkoop van een perceel land.

Gunstig advies.

De zitting wordt met gesloten deuren voortgezet.

Burgerlijke Godshuizen. — Benoeming van een lid in vervanging van M. Hermans Edouard, wiens mandaat geeindigd is op 31 december 1905.

Candidaten voorgesteld door het gesticht en door het schepencollege.

1ste Candidaat, M. Hermans Edouard, rentenier ;

2de Candidaat, M. Collée Victor, Doctor in de Rechten.

De raad noemt M. Ed. Hermans.

Weldadigheidsbureel. — Benoeming van een lid in vervanging van den Eerw. Heer Kanunnik Peeters, wiens mandaat geeindigd is sedert 31 december 1905.

Candidaten voorgesteld door het Gesticht en door het Schepencollege :

1ste candidaat, M. Theunissen Henri, Pastoor-Deken ;

2de candidaat, M. Vandendael François, Aalmoezenier

De raad noemt den Z. E. H. Henri Theunissen, Pastoor-Deken.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 8 FEBRUARI.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 284 koeien en kalveren, 218 vette varkens en 972 magere varkens, schapen, 0.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. BROEDERS alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

De *Postrijder* van heden bestaat uit **twee bladen.**

Het **liefdadigheidssermoon,** verleden zondag gepredikt door den E. P. de Villers, S. J. ten voordeele der armen, bijgestaan door de Conferentie van den H. Vincentius à Paulo van Tongeren, heeft de som van 468.20 fr. opgebracht.

In naam der armen, dank !

De **E. H. Theelen**, de waardige Kapelaan der O. L. V. parochie te Tongeren, komt, door het vertrouwen van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid, Monseigneur den Bisschop, tot het ambt van Pastoor der belangrijke parochie Schuelen geroepen te worden.

Indien onze medeburgers eenparig zijn de welverdiende bevordering toe te juichen welke den E. H. Theelen te beurt valt, verbergen zij nogtans niet de gevoelens van droefheid welke zijn vertrek aan hun allen veroorzaakt.

Gedurende lange jaren heeft de E. H. Theelen het verheven ambt van het Heilig Ministerie in ons midden uitgeoefend. Steeds kweet hij zijne taak met een overgroot talent, eene grenzelooze zelfopoffering. Talrijk zijn de vruchten van zalig- en heiligmaking welke hij steeds, met volle handen, rond hem verspreid heeft. Groot, overgroot is het deel welk de E. H. Theelen aan de inrichting van de schitterende zevenjarige feesten van 1904, in onze aloude stad, genomen heeft.

Onze medeburgers sturen hunne vurigste ge-

---

knorrig. Hebben de kaarten van Leentje al meer de waarheid voorspeld ?

— Altijd, mijnheer de graaf... altijd, daar kan men een eed op doen. Waarheen wenscht ge te gaan, uwe hoogheid ?

— Weer naar het *Hôtel d'Angleterre !* antwoordde Willibald met eenen diepen zucht. Vooruit maar !

* * *

Het oude gedeelte der residentiestad bestond niet uit nauwe, door rook bezwangerde straten, maar uit dat soort van kleinstoedsche straatjes, die juist het kenmerk van voorname ouderwetschheid dragen.

Nog prijkten hier en daar de wapens boven de met vreemdsoortig houtsnijwerk versierde deuren, enkele hovingen drongen zich, door muren omgeven, tusschen de huizen in, en oude linden en knoestige acasiahoomen staken met hunne kruinen ver boven die muren uit, en vertellen nog van tijden waarop grafelijke galakoetsen met deftige gepoeierd : lakeien over de hobbelige straatsteenen rolden, ten einde de grafelijke families naar de feesten op het kasteel van den hertog te brengen.

Veel was er sedert in die ouderwetsch deftige buurt veranderd.

Daar waar eens de statige kruinen der boomen boven de muren uit staken, waren thans hooge gebouwen verrezen, die vreemd alstaken bij hunne lagere, eerbiedwaardige buren.

Hier en daar was ook eene prachtig : bezitting verkocht geworden, en de groote, op zalen gelijkende vertrekken, waren in magazijnen en werkplaatsen veranderd, en daar waar eertijds de kroon boven het wapen prijkte, schitterden thans bontgeschilderde uithanghorden.

In een der grijze, slechts eene verdieping hoog zijnde gebouwen woonde de vrijheer von Nordlingen-Gummersbach, evenals zijne ouders en voorouders er vóór hem gewoond hadden.

Toen zijne ouders beiden gestorven waren, bleef hij als jong officier hier met zijne zuster Johanna in zeer eenvoudige omstandigheden achter.

Johanna beschouwde men algemeen als de toekomstige gemalin van M. von Niedeck, daar het bij iedereen bekend was dat zij de eenige geschikte partij voor hem was.

Nog nimmer was de keus voor een von Niedeck zoo beperkt geweest.

Bij een rijtoer echter overkwam Johanna een ongeval, waarbij zij de heup brak en jaren achteren als zieke hare kamer moest houden.

Hans-Georg, haar broeder, had, toen hij tot overste bevorderd was, de dochter van een der ministers tot vrouw genomen, die echter, behalve haren adelijken naam, niets mee ten huwelijk bracht. Zijn huwelijk was met een dochterken gezegend, dat Pia gedoopt werd, en dat zich schertsenderwijze reeds in de wieg met den kleinen tienjarigen Wulff-Dietrich verloofde.

Graaf Rudiger was een echt diplomaat en verzekerde zich deze bruid met zestien kwartieren reeds bijtijds voor zijnen zoon.

Er gingen zulke zonderlinge geruchten aangaande de ontoerekenbaarheid van M. von Niedeck dat iedere gedachte aan een mogelijk huwelijk van den bezitter van dit erfgoed werd buitengesloten, en men tevens den oudsten zoon van graaf Rudiger, Wulff-Dietrich, als toekomstigen erfgenaam beschouwde.

Pia groeide tot eene bepaalde, hoewel eigenaardige schoonheid op, bemind, gekoesterd en verwend door allen, het meest door hare tante Johanna, de arme zieke, wier grootste genoegen het was, wanneer haar kleine lieveling haar in haar eenzaam kamerken kwam opzoeken.

Het was een zonnige, warme Junidag. Johanna had de vensters wijd opengezet en zat in den ouderwetschen leuningstoel, vot verlangen naar den wolkeloos blauwen hemel te staren. Een groote tuil seringen, waarschijnlijk de laatste van het jaar, lag in haren schoot. Zij was zooeven van eene kleine wandeling thuis gekomen ; het wandelen maakte haar nog steeds meer moede en viel haar moeilijk. Tranen vloeiden haar langs de bleeke wangen, die nog zoo vol en rond waren als van een jong meisje, in plaats van eene vijf-en-dertigjarige juffrouw.

Niettegenstaande de lijdenstrekken op haar fijn besneden gelaat, zag Johanna er nog opvallend jeugdig uit, en wanneer zij iemand met hare donkerbruine oogen aanschouwde, dan gevoelde men hartelijke, innige genegenheid voor het ziekelijke, ongelukkige schepsel.

De dokters hadden de heup thans, na jaren lijden, voor geheel normaal en hersteld verklaard ; alleen was er eene geringe stijfheid achtergebleven, waardoor zij min of meer scheef en hinkend ging.

Johanna leed diep onder deze gebreken en trok zich daardoor van elk gezellig verkeer terug. Het geld dat uitgaan en toiletten haar zouden gekost hebben, werd door haar ter zij gelegd en besteed om gedurende de zomermaanden iedere week een grooten rijtoer in Gods heerlijke natuur te doen, waarvan de hooge stadsmuren haar door hare gebreken zoo onbarmhartig buitensloten.

Weer kwam in haar op, dat groote verlangen naar buiten, naar de hooge lucht en de zon en de boomen ; maar het kon nu niet meer, het was te duur. En stil, onderworpen vouwde zij de magere handen samen over hare seringen en blikte toen op in het open, wazigblauwe en zij bad, zonder woorden, om gauw heen te gaan, in dat ruime, dat hooge.

En met haar geestesoog zag zij een kring van licht, wijder en wijder, trillend van goud, en zij bad met hare geheele ziel om te mogen opgaan voor goed... de wereld was zoo stil, zoo eenzaam, zoo koud en hard.

Pia was nu ook weg, haar eenige lieveling, maar Hans-Georg had haar doen begrijpen dat het was voor Pia's goed, want in Parijs zou zij bij rijke familieleden zijn en daar heel goed Fransch leeren, en moderne talen zijn voor een arm meisje veel waard. Langzamerhand had Johanna de waarheid van dit alles ingezien en ten laatste, zonder morren, gaf zij haar eenig geluk op.

Toen werd het nog eenzamer en stiller voor haar. De twee kleine neefjes en hare schoonzuster waren van te vroolijken aard, dan dat de ziekenkamer hen zou aantrekken.

Door het kleine venster zag ze heel dichtbij een klein stukske lucht en een tipke van den grooten kastanjeboom die beneden stond op het plaatske.

Soms pijlsnel schoot een zwaluw voorbij, uit het nestje onder den rand van haar venster. 't Was een symbool van geluk... de zwaluw verlaat zelfs de kleinste hoekjes niet ! O, kon zij maar weg van die zwartberookte muren. Ver, ver weg in bossehen, alleen, met ni ts dan de boomen en vogels, hoog zijrpend en tijlpend met lijn- stemmen, en vlinderkes, wit als de sneeuw, fladderend, van bloem op bloem.

O, zij zou willen reizen en Gods vrije natuur zien.

De Heer hoort het gebed der verlatenen.

Er werd geklopt, de oude keukenmeid komt binnen. Zij houdt een visietkaartje in de hand, en schijnt sprakeloos van verrassing.

— O juffer Hanning, zegt ze, daar is hij, daar is hij eindelijk !

De baronnes nam het kaartje aan, en nauwelijks heeft zij den naam gelezen die er op stond, of haar hart klopt als door een plotseling voorgevoel van oneindig groot geluk.

— Vraag mijnheer den graaf om binnen te komen ! zegt zij zoo kalm mogelijk.

De groen wollen « portière » opent zich en graaf Willibald treedt binnen.

Verlegen blijft hij, eene diepe buiging makend, bij de deur staan.

Daar ziet hij hoe eene kleine, vriendelijke gestalte op hem toetreedt, en hem de hand toesteekt.

Zit zij dan niet meer in haren rolstoel ? Kan zij zonder eenigen steun door de kamer gaan ?

— Barones ! Zijt ge weer hersteld ? stottert hij. Er klinkt zulk een dankbare blijdschap en oprechte vreugde in zijne stem, dat Johanna's hart van geluk hoorbaar klopt.

— Ja, mijnheer de graaf. Goddank, ik ben veel beter, ofschoon ik nog altijd hink, en dat zal ik wel mijn leven lang blijven doen.

— O, maar dat is zoo erg niet, zegde hij hevig ontroerd hare hand drukkende.

— Het is bepaald eene verrassing, mijnheer de graaf, om u eens in de residentie te zien, zegde zij zoo ongedwongen mogelijk.

— Wat zou ik hier ook doen, juffr. Johanna ? Ge weet zelf hoe men mij hier behandeld heeft. Die treurige ondervindingen hebben mij menschenschuw gemaakt en anders dan anderen. Zoo'n leelijke, ongemanierde kerel als ik ben, hoort ook in de eenzaamheid thuis.

— Hoe kunt gij dat zeggen, mijnheer de graaf, elk gezicht is schoon, als de oogen de spiegels zijn van een reine, edele en trouwe ziel.

— Als oprechte trouw en liefde iemand schoon maakt, Johanna, o laat mij dit dan door u worden. Gij weet waarom ik hier ben gekomen. O, waarom keert ge u van mij af ? Heb ik de zaak verkeerd aangevat ? Och, vergeef het mij, en heb geduld met mij. Ik meen het goed.

Johanna's wangen werden steeds donkerder gekleurd en de engelachtige goedheid, die uit hare oogen straalde, deed zijn hart van vreugde opspringen.

— Ik weet het, Johanna, dat het onder alles wat gij natuurlijk van mij zult gehoord hebben, eene groote vermetelheid is, om hier vóór u te staan en uwe hand te vragen ! Maar zoo waar God leeft, ge zult er nooit berouw van hebben, mijne vrouw te zijn geworden ; mij zelf en mijn unterlijk kan ik helaas niet veranderen, maar ik leg de innigste, getrouwste liefde aan uwe voeten ; daarmee zal ik u gelukkig maken.

Dikke, heldere tranen glinsterden in Johanna's oogen.

— Wat zijt gij goed voor mij, eenzame zieke, ik had op geen geluk meer gehoopt in deze wereld. Ik vrees dat ge mij voor gezonder en sterker houdt dan ik ben....

— En ik dacht u nog in uwen rolstoel te vinden, en toch kwam ik als minnaar tot u ! ik ben als verblind door wat ik zie !

— Maar gij kent mij nog zoo weinig.

Nu lachte hij, en dit lachen maakte zijn, thans van geluk stralend gelaat, bijna schoon.

— Het is mij of wij elkaar reeds sedert jaren kennen.

Thans lachte ook zij, en legde haar hoofdje tegen hem aan.

Een oogenblik was het doodstil en de twee harten klopten zoo hevig als moesten zij van geluk barsten.

Het was eene eigenaardige, wederzijdsche genegenheid, die deze beide, aan vreugde zoo arme, eenzame menschen te zamen verbond. Hand in hand zaten zij naast elkaar, totdat Willibald zegde :

— Laat ons naar uwen broeder gaan, en hij kuste zijn bruid.

(Wordt voortgezet).

OOGZIEKTEN. **Doctor Thibert,** SPECIALIST, Celestinenstraat 21, te Luik, (neffens Boulevd Sauvenière) ontvangt alle dagen van 3 tot 5 ure ; 's zondags van 9 tot 10 ure.